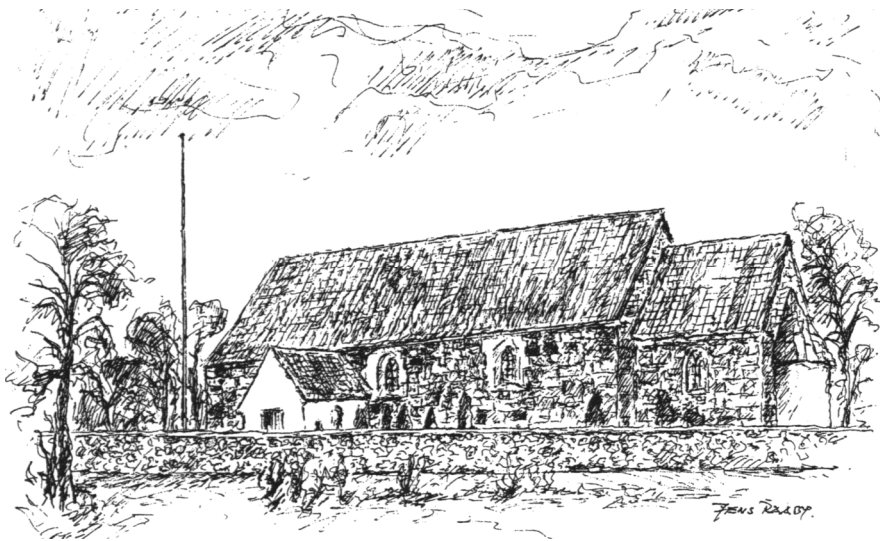

Tulstrup sogn

15. årgang nr. 1

December 2012

KVÆGBRUG I TØRRING

Tekst: Kirsten Lund

Iben på 9 og Stiig på 5 år viser ivrigt rundt hos tyrekalvene i halmladen. Dirch på 1½ stavrer bagefter i sin tykke flyverdragt. Sammen med Jeanette Weigelt Rasmussen og 3 af hendes 4 børn er jeg på rundtur i de store stalde.

Iben, der går i 3. klasse på Knudsøskolen, tager en greb og svinger øvet halm over til kalvene. Stiig løber hen efter cyk-

len, den ruller godt på staldenes lange betongange. Alex på 8 år er blevet inde, han er optaget af sit nye Skylander-spil.

I serien om beboere i Tulstrup sogn, der driver virksomhed fra deres hjem, er vi kommet til Tørring. Jeg er på besøg hos Steen og Jeanette Weigelt Rasmussen, der bor på kvæggården Skovsrodvej 20. Herfra driver Steen og hans bror Flemming

Malkestalden: 56 malkemaskiner delt op i 2 rækker af 28

Weigelt Rasmussen i fællesskab Tørrings største virksomhed. 600 køer står på stald og producerer mælk, som vi kan smage på, når vi køber en Them ost. Mælken, der afhentes dagligt, leveres til Them mejeri og udgør 10 % af mejeriets mælk. Den bliver brugt til skæreoste i forskellige lagringer og fedtprocenter.

”I 1998 købte min bror og jeg sammen gården på Tulstrupvej af Svend Ingerslev”, fortæller Steen. ”Der var 75 køer dengang. Vi kunne se, at det var svært at udvide gården og bygge noget i byen. Derfor solgte jeg min halvdel til min bror og købte gården her i stedet. Vi har hver vores ejendom, men produktionen driver vi sammen som et I/S.”

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kvægbrug i Tørring.....	side 1
Træk af Alling-Tulstrup skolevæsens historie.....	side 7
Hjemmesiden.....	side 11
Det nye menighedsråd	side 12
Målsætning og visioner.....	side 13
Minikonfirmander.....	side 14
Glædelig jul	side 15
Tulstrup kirke.....	side 16

Forsidetegning: Jens Råby

I malkestalden hilser vi på fem malkere, der med hurtige og vante bevægelser renser patter og sætter malkemaskiner på. Der er 56 malkemaskiner, delt op i 2 rækker, hvor køerne malkes i hold på 28 ad gangen. Det tager ca. 4 timer at malke de 600 køer. ”Vi malker to gange om dagen”, fortæller Steen,

”første malkning er allerede kl. 4.00 om morgenen. Det er der ikke så mange danskere, der er vilde med. I stedet har vi ansat fem rumænere. De har ikke noget imod arbejdstiderne, alligevel prøver vi at få vagterne til at passe med, at de skiftes til at have morgen og eftermiddags-vagt.”

Steen og Jeanette købte gården på Skovsrodvej 20 i 2002 af Hans Jørgen Plougstrup. Dengang var der 40 køer på ejendommen. Inden boede de på ejendommen Tulstrupvej 35 i 1½ år. ”Vi boede i lejligheden ud til vejen, mens min bror Flemming og hans kone Heidi boede i stuehuset”, fortæller Steen.

”I 2004 er Alex født, da fik vi vores første stald. Vi startede med at have kvier her og køer på gården på Tulstrupvej. I 2007 er Stiig født, da fik vi vores næste stald.

I julen 2007 flyttede vi alle dyrene rundt. Køerne flyttede vi her op og kvierne ned til Tulstrupvej. Det var et kæmpe arbejde, men vi havde rigtig mange der hjalp os med at køre dyrene, så det hele lykkedes, og

vi kunne tage den nye malkestald i brug julen 2007.”

I stalden på cykel

”For os var det vigtigt at bo der, hvor køerne skulle være,” supplerer Jeanette, ”det var derfor vi købte stedet her, fordi vi havde en langtidspan, der gik ud på at køerne skulle være her på gården. Det er en stor fordel for mig, at Steen er her hjemme. Det hører til, synes jeg, når man bor på en gård, så skal børnene kunne gå ud og finde far og jeg min mand. Han skal ikke køre af sted og arbejde mange timer hver dag på Tulstrupvej, som han gjorde før køerne kom her op”.

Jeanette, der er 37 år, kommer fra Jejsing ved Tønder. ”Jeg arbejdede som køkkenleder i Padborg, da jeg mødte Steen”, fortæller hun. ”Vi mødte hinanden til en julefrokost hos nogle

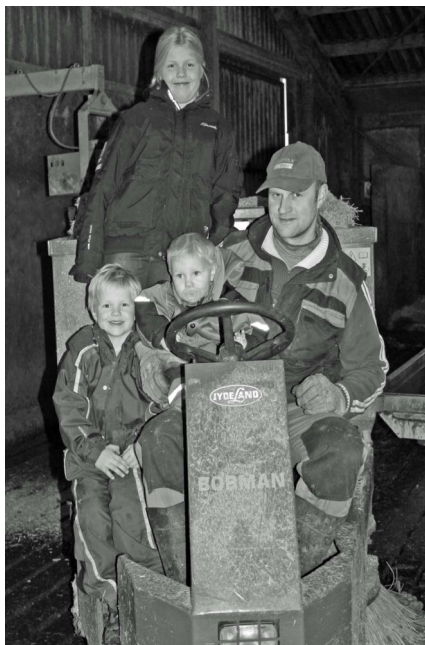
venner, som jeg kendte fra min tid på Landbohusholdningsskolen i Grindsted og som Steen kendte gennem nogle landbrugsskolekammerater.”

Steen, der er 40 år, har gået på Bygholm Landbrugsskole ved Horsens og på Asmildkloster Landbrugsskole i Viborg. Han er vokset op i Skovsrod. ”Her bor min far stadig på gården efter, at min mor døde for et par år siden”, fortæller Steen.

”Vi er heldige at levere til Them mejeri, som giver en lidt højere pris for mælken”, forklarer Steen, ”så finanskrisen er måske ikke så hård ved os som ved andre landmænd. Mange har været trykket af lave mælkepriser og høje foderpriser. Men det er ikke noget vi sådan kan klage over.”

”Vi lever ganske udmærket af gården og det giver nok til, at jeg ikke behøver arbejde ude”, fortæller Jeanette, som står for en række registreringsopgaver på computeren til Dansk Kvæg. ”Salg og slagtning af dyr, kælvninger med meget mere skal registreres helt præcist, der skal være orden i tingene, og det står

jeg for”, griner Jeanette, som vægter både landbrug og familie højt. ”I og med Steen bruger så mange timer i landbruget, så bruger jeg tiden sammen med børnene og sørger for, at det fungerer herinde og organiserer, at børnene også kommer til at se deres far.”

Steen og børnene på deres Bobman

De to gårde driver sammenlagt 380 ha udelukkende med majs og græs. ”Markarbejdet har vi en fast aftale med maskinstationen om at passe. Vi har naturligvis en dialog med dem om,

Fra venstre: Alex, Jeanette, Stiig, Iben, og Steen med Dirch

hvornår hvad skal ske, men de står for al arbejdet. Det er vi rigtig godt tilfredse med.” Fortæller Steen, der kan lide at arbejde med køer. ”De har sådan et roligt gemyt. Jeg kan lide at være tæt på naturen og det betyder meget for mig at se solen stå op tidligt om morgenen og høre kirkeklokkerne ringe. Kvægbruget er både min hobby og mit arbejde, og jeg er aldrig ked af at skulle ud om aftenen eller tidligt om morgenen. Jeg er jo nok også landmand, fordi jeg er vokset op på en gård og har fået interessen den vej.”

Steen og Jeanette er godt tilfredse med at være landmænd i Tørring. ”Folk er gode til at komme og sige, hvis de gerne

vil have, vi ændrer på noget. ”Så får vi en snak om det”, siger Steen. ”Det er jo heller ikke sikkert, vi hører det hele”, smiler Steen, ”men jeg håber, folk kommer og siger til, hvis de er utilfredse med noget.”

”Vi har som mål at være med til byfesten i Tørring hvert år”, fortsætter Jeanette, ”men de sidste par år har vi desværre ikke kunnet være med, det vil vi ellers gerne. Det giver nemlig sådan en god kontakt at få snakket med hinanden der”.

Som ung kom Jeanette en del i kirkens ungdomsforening. ”Mine forældre blev skilt og jeg fandt trøst i kirkens ungdomsarbejde, hvor der var et fælles-

skab, der betød meget for mig dengang som 13-årig. Jeg var f.eks. juniorleder og stod for et aftenarrangement om ugen. Jeg kommer ikke fra et missionsk hjem og er ikke tro kirkegænger eller noget, men det betød meget for mig dengang. Jeg havde det som et batteri, der blev ladet op, når jeg kom i foreningen.”

Dengang Jeanette var barn skulle de sidde musestille i søndagstøj til gudstjeneste. Men hun vil gerne, at børnene oplever, at kirken er blevet anderledes. Jeanette har f.eks. gået til babysalmesang i Ry sammen med Dirch.

”Vi ved, hvad der står i biblen, men vi ved jo ikke helt, hvad der er mellem himmel og jord,” fortsætter Jeanette. ”Jeg synes det er godt, at vi kan finde trøst

i troen. Vi er lidt fortabte uden. Det hjalp os f.eks. også, da vi mistede Steens mor. Det er lidt nemmere at sige til børnene, at hun er en engel i himlen. Så kirken betyder noget for os”.

Jeanette og Steen blev gift i Tulstrup kirke i 2004 og alle fire børn er døbt i kirken. ”Jeg mener også børnene skal døbes, konfirmeres og giftes i kirken, men jeg har det nu mere sådan, at jeg tror, der er en naturvidenskabelig forklaring på alt”, tilføjer Steen.

Det er sent søndag eftermiddag og Steen haster ud til køerne igen. Under interviewet har både Stiig, som går i børnehaven Knudsøhulen, og Alex, som går i 2. klasse på Knudsøskolen, lavet flotte tegninger til sognebladet.

Tegning: Alex Weigelt Rasmussen

Tegning: Stiig Weigelt Rasmussen

TRÆK AF ALLING – TULSTRUP

SKOLEVÆSENS HISTORIE

Tekst: Jytte Lundgaard Nielsen

I forbindelse med Knudsøskolens 50 års jubilæum, blev der lavet en udstilling og dokumentation af Knudsøskolens liv og virke gennem 50 år. Herfra har jeg hentet fotos, gamle avisartikler, jubilæumsskrift fra skolens 25 års jubilæum, diverse protokoludskrifter, tekst og historik, og stykket det sammen til en kavalkade over skolernes fortid og nutid.

Evt. fejl og mangler kan forekomme.

Her følger første artikel af tre, omhandlende historien om tidens skoler i Alling og Tulstrup sogne.

I 1962 tager Alling-Tulstrup kommune springet fra skoleloven af 1814 til loven af 1958. Ny centralskole med 7 klasser afløser fire gamle 2-klassede landsbyskoler.

”En sten blev væk”

Sådan kunne man læse overskriften i den lokale avis umiddelbart før opførelsen af den nye Centralskole i Tulstrup.

Og hvad var så det for en sten, som kunne have en sådan mystik over sig?

Skovsrod skole, ja sådan hed en af de første skoler på egnen. En af de 240 rytterskoler, som blev rejst rundt omkring i landets 12 rytterdistrikter, heraf tre i Jylland, lå dengang i Skovsrod.

Det var afgjort den første spæde begyndelse til et ordnet skolevæsen i Alling-Tulstrup sogne. Skolen blev oprettet efter kongelig anordning af Frederik d. Fjerde. Skolen er en af de 24 skolehuse, som blev bygget rundt omkring i det Skanderborgske rytterdistrikt. Også i Linå, Venge og Svejstrup fandtes sådanne skolehuse.

Skovsrod skole blev bygget i ca. 1724-25 i Skovsrod, for at børnene fra ryttergårdene Thorsminde, Kielsgaard og Bomholdt skulle søge den. Desuden måtte almuebørnene fra Alling-Tulstrup sogne også søge skolen.

Da Skovsrod skole blev flyttet, skete det kedelige, at den sandsten med indskrift og kgl. navnetræk, der sad over indgangsdøren, forsvandt. Foruden kongens navnetræk – Frederik d. IV – var der på stenen indhugget et vers forfattet af Fr. Rostgard.

Indskriften har følgende ordlyd:

*Halvtredsindstyve Aar,
Gud, har Du mig opholdet,
At Sygdom – Krig og Pest mig
intet ondt har voldet.
Thi yder jeg min Tak,
og breder ud Dit Navn.
Og bygger skoler op,
de Fattige til Gavn.
Gud lad i dette Værk,
Din Naades Fylde kiende.
Lad denne min Fundats bestaae
til Verdens Ende.
Lad altid på min stool
een findes af min Ætt.
Som mener Dig Min Gud,
og Disse Skoler rætt.*

I de fleste tilfælde, er disse sten bevaret og flyttet med til de nye skolebygninger i de forskellige landsbyer. Men - Skovsrod Rytterskoles sten forblev borte.

Efter Rytterskolerne, blev der bygget landsbyskoler i Tørring i 1834, i Alling i 1878, i Jaungydes distrikt ikke mindre en to skoler, nemlig Jaungyde byskole i 1862 og Jaungyde Vestre skole i 1892, senere kaldet Vennely skole.

Der findes i dag ikke spor efter rytterskolen i Skovsrod, som

var en forløber for Tørring skole. I Jaungyde kan vi stadig, på Ravnsøvej, finde det lille fine bindingsværkshus, som her var den første skole, bygget i 1829. Senere i 1862 byggedes en større landsbyskole i den vestre ende af Jaungyde.

Alle landsbyskolerne er stadig i fin stand og benyttes i dag som beboelse.

Den første skole i Jaungyde 1829

Indtil 1920 havde Alling-Tulstrup kommune fire skoler, hver med to klasser. Vel viden- de, at det var for lidt, gik de ældste børn kun i skole fire dage om vinteren og to dage om sommeren, mens det for de yngste børn var omvendt.

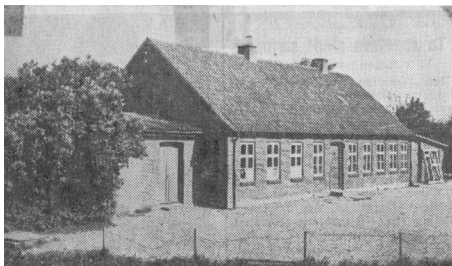
Man afventede den store skolekommissions arbejde om skolegangens omfang. Efter 1920 gik alle børn i skole tre timer dagligt, desuden blev der indført seks dages efterårsferie, også i folkemunde kaldet "Kartoffel-ferien".

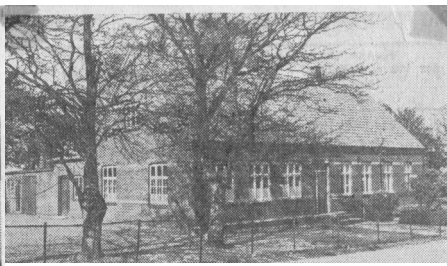
Tørring skole, bygget 1834

Jaungyde Byskole,, bygget 1862

Alling skole, bygget 1878

Vennely skole, bygget 1892

Allerede i 1920 var der mange tiltag for at forbedre børnenes skolegang, såvel praktisk som fagligt. F.eks. var skolevejens længde problematisk, og i 1930 er forsømmelserne så alvorlige, at ministeriet gør opmærksom på, at forsømmelserne overstiger tre dage i gennemsnit pr. barn. Sognerådet forhøres om Mulkterne (bøderne) skal forhøjes. Det afvises, da der er vigtigere ting at tage sig af.

I 1934 blev der indført Kvindelig håndgerning fra april til ok-

tober, som fortsætter i mange år frem, dog ikke uden problemer. Knudhule vandrerhjem bygges i 1938, og i 1948 ansættes en lærer, som fremover skal varetage undervisningen af alle fire skolars piger på vandrerhjemmet. Der anskaffes to symaskiner, som også stilles til rådighed for sognenes kvinder om aftenen.

Allerede skoleloven af 1937, dødsdømtes den lille to-klassede skole. Alling – Tulstrup kommune forbereder en ordning, hvor børnene fra de

fire små skoler, skal undervises i to fire-klassede skoler med tre lærerkræfter hver. Disse skoler skulle bygges på henholdsvis Jaungyde og Alling Mark.

Arkitekt Christensen, Ry bliver i 1938 bedt om at udarbejde tegninger og overslag til de to nye skoler, men pga. krig og andre omstændigheder bliver planen aldrig fuldført.

Så kom den nye skolelov i 1958, "Den blå Betænkning", denne forudsætter, at alle kommunens børn skal undervises i samme skole. Desuden at skolestart flyttes fra april til august, og at 7. klasse skal undervises i matematik og tysk.

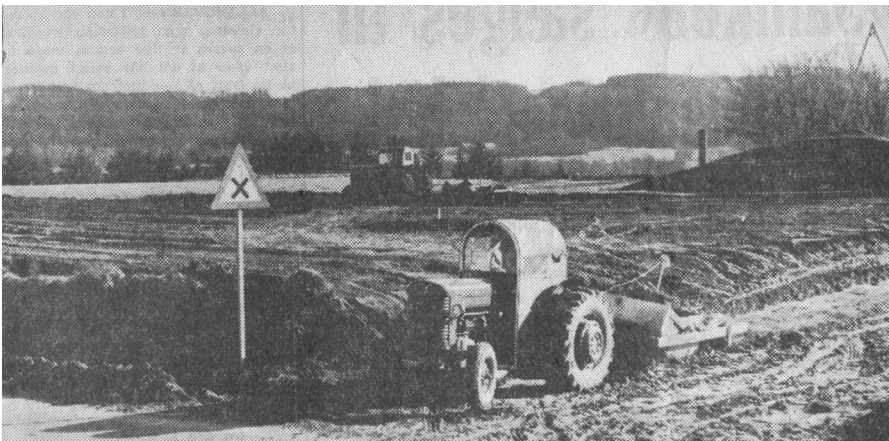
Den blå Betænkning var datidens største undervisningsmæssige nyskabelse, den satte så

meget i gang, at man nu følte det meget påkrævet at få planlagt en ny skole.

Den 21. sept. 1959 giver Alling og Tulstrup menighedsråd tilsagn om at sælge tre tdr. jord til kommunen til en ny skole. Købesummen er 3.500 kr. pr. tdr. land.

Efter forhandlinger med myndigheder, får kommunen igangsætningstilladelse d. 13. februar 1961.

D. 2. marts 1961 afholdes licitation over skolebyggeriet. Samlet beløb på 576.238 kr. Det bliver firmaet Monrad Hansen og Crones skole man køber, en skoletype som fra den tid ses mange steder i landet.

Skolebyggeriet gik i gang i efteråret 1961

Som afslutning på denne artikel, en lille morale, læst i lokalavisen efterår 1961.

”Skolen under opførelse”.

Nu er Centralskolen under opførelse, idet kommunen efter lange forhandlinger har erhvervet en pragtfuld beliggende grund på Tulstrup præstegaards mark.

De forskellige haandværksarbejder er afgivet til udførelse, og man venter skolen fuldført, saa den kan indvies og tages i brug efter sommerferien 1962.

Med forventning af baade forældre og børn ses der hen til den dag, da den nye skole kan tages i brug – ikke alene i den daglige skolegerning, men også som rammen om sognenes ungdoms – og kulturliv.

Men i begejstring over dette nye indslag i sognenes – kommunens liv, maa man ikke glemme den gerning, der er blevet øvet i de gamle skoler, og den betydning, deres lærere har haft gennem ca. 250 år.

VIDSTE DU DET?

**Du kan læse alle kirke og sogneblade
og meget andet
på Tulstrup kirkes hjemmeside:
www.tulstrupkirke.dk**

Forside	Det sker	Kontakt	Menighedsråd	Billedgalleri	Hvad gør jeg?	Om kirken	Sogneblad	Kirkeblad	Links
Den teologiske Aftenhøjskole er begyndt Emnet for vinterens Teologiske Aftenhøjskole er Søren Kierkegaard - hvad er et menneske? Se mere om aftenhøjskolen her .									
Det sker Gudstjenesteliste for pastoratet november-december 2012. Pdf egnet til print Gudstjenester og andre aktiviteter		Hvad gør jeg? Fødsel, faderskab, dåb og navngivning, konfirmation, vielse, dødsfald							
									

DET NYE MENIGHEDSRÅD ER KLAR

Det nye hold er sat til den kommende 4 års periode i menighedsrådet.

Til orienterings- og opstillingsmøde den 12. september blev der dannet en liste af 5 menighedsrådsmedlemmer og 2 stedfortrædere.

Ved fristens udløb den 2. oktober var der ikke indkommet yderligere lister. Det betød, at valget til menighedsråd den 13. november kunne aflyses, og den opstillede liste var valgt.

Den består af nuværende menighedsrådsmedlemmer, der alle var villige til genvalg:

Jens Peter Møller, Tulstrup

Inger Brønholt, Tulstrup

Grethe Jensen, Jaungyde

Tyt Kirkeby, Tørring

Kirsten Lund, Tørring

Derudover er valgt to nye stedfortrædere. Det drejer sig om første stedfortræder:

Kirsten Strunge Larsen,
Skovsrodvej 3

og anden stedfortræder:

Annemarie Aakjær Svendsen,
Kielsgårdsvej 36.

Det nye menighedsråd har holdt konstituerende møde den 29. november og træder i kraft ved det nye kirkeårs begyndelse 1. søndag i advent.

Du kan se konstitueringen på hjemmesiden

www.tulstrupkirke.dk

Kirsten Strunge Larsen

Annemarie Aakjær Svendsen

Vi takker afgående stedfortræder Mogens Weigelt Nielsen for indsatsen og byder de nye stedfortrædere, Kirsten Strunge Larsen og Annemarie Aakjær Svendsen, hjertelig velkommen til arbejdet.

TULSTRUP MENIGHEDSRÅDS MÅLSÆTNINGER OG VISIONER FOR ARBEJDET I 2013

Vi vil:

- ♦ Fortsat arbejde for oprettelse af minikonfirmandhold, og støtte andre tiltag til samarbejde med skolen.
- ♦ Fortsat yde støtte til ”Den teologiske aftenhøjskole”, som planlægges af sognepræst Erik Bredmose.
- ♦ Deltage i sogneindsamlingen til Folkekirken Nødhjælp 2013.
- ♦ Fortsat arbejde med ”for-skønnelse” af altertavlen. Samarbejdet med lokale kunstnere fortsættes. Maleriet i midterpartiet er meget medtaget/ramponeret og står ikke til at reparere. Da vi ikke må nedtage/forflytte altertavlen fra kirken, vil vi forsøge at forny dele af altertavlen. I første omgang i samarbejde med lokale kunstnere.
- ♦ Planlægge og afholde fællesarrangementer, á la salmesangsaftener, for alle sognene i den tidligere Ry kommune.
- ♦ Afholde kirkekoncerter.
- ♦ Deltage i afholdelse af fri-luftsgudstjeneste på Himmelsbjerget.
- ♦ Fortsat støtte op om, at der afholdes sognemøder (eftermiddag)
- ♦ I samarbejde med sognepræsten og de øvrige kirker i den tdl. Ry kommune arrangere gudstjenester specielt tilrettelagt til f.eks. børn og børnefamilier.
- ♦ Fortsat udgive ”Sognebladet” og ”Kirkebladet” i samarbejde med Dover og Alling menighedsråd.
- ♦ Afholde adventsfest for pastoratets ældre beboere i samarbejde med Dover og Alling kirker.
- ♦ Fortsat udvikle Tulstrup Kirkes hjemmeside:
www.tulstrupkirke.dk
- ♦ Fortsat arbejde med at få anlagt flere urnegravsteder på kirkegården øst for klokkestabelen

Tulstrup menighedsråd

Minikonfirmander 2012 -2013

Alling-Tulstrup sogne tilbyder igen i år Knudsøskolens 3. klasse indledende konfirmandundervisning, som foregår i konfirmandstuen i Tulstrup præstegård og i Tulstrup kirke.

Vi starter onsdag d. 5. december, hver gang fra kl. 13.00 til kl. 15.00

Det er undertegnede Jytte Lundgaard Nielsen, der som sidste år i samarbejde med sognepræst Erik Bredmose Simonson, har fornøjelsen af at varetage den opgave.

Materialet "Kristendom fra top til tå", kommer igen i år til at danne udgangspunkt for forløbet, som strækker sig over 13 onsdage frem mod påske.

Materialet lægger op til at arbejde med kristendom ikke fra a til å, men fra top til tå, som der står i vejledningens indledning. Det betyder at krop, sanser og bevægelse har en central plads i undervisningen.

Via krop og sansning arbejdes med blandt andet centrale bibelske fortællinger og elementære kristne begreber.

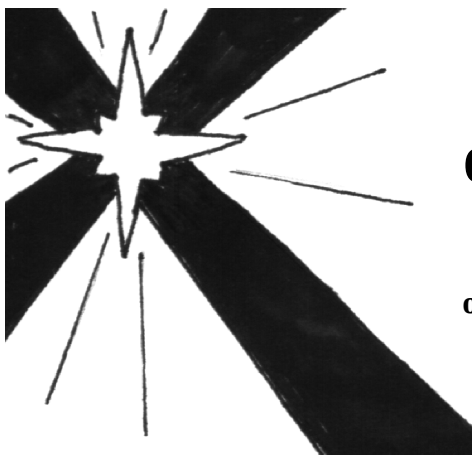
De valgte temaer giver mulighed for at beskæftige sig med alle dåbs oplæringens kerneområder og giver en indføring i både indhold og praksis i kirke og kristendom. Det gælder f. eks. både bibelfortællinger, gudstjeneste, salmer, bøn, nadver og dåb, men også væsentlige begreber som næstekærlighed, tilgivelse, nåde og velsignelse.

Forløbet afsluttes som sidste år med en udflugt og en familiegudstjeneste i begyndelsen af foråret.

Jytte Lundgaard Nielsen

Minikonfirmander fra tidligere år

Glædelig jul og godt nytår

til bladets læsere

og stor TAK til den lille flok af
frivillige, der bringer
”Tulstrup sogn” rundt
til alle husstande i sognet.

JULEKONCERT I TULSTRUP KIRKE

med Knudsøkoret

tirsdag d. 11. december kl. 19.30

TULSTRUP KIRKE

Sognepræst

Erik Bredmose Simonsen

Præstebakken 11

8680 Ry

Tlf. 86 89 14 17

e-mail: ebs@km.dk

Graver:

Barry Leonard

Tlf. 27 32 47 50

Træffes ved kirken

fredag kl. 10 – 12

*Se menighedsrådets
konstituering på
Tulstrup kirkes
hjemmeside:*

www.tulstrupkirke.dk

- Siden sidst -

Dødsfald i sognet og begravede/ bisatte fra Tulstrup kirke

Niels Casper Mose,
Randersvej

Ebba Tvede Korshøj,
Plejehjemmet Søkilde

Elisabeth Margrethe Olesen,
Plejehjemmet Søkilde

Kirsten Vester Andersen,
Plejehjemmet Søkilde

Gerda Povlsen,
Plejehjemmet Søkilde

Døbt i Tulstrup kirke

Morgan Ginnerup Møller,
Kielsgårdsvej

Magnus Hvass Pedersen,
Kielsgårdsvej

Dagmar Klaris Bork,
Oksevejen

Redaktionen af ”Tulstrup sogn”

Kirsten Lund (ansv.) Tulstrupvej 16, 8680 Ry tlf. 86 89 09 19

e-mail: kirsten.lund@fiberpost.dk

Birthe og Per Andersen, Kamillevej 6, 8680 Ry tlf: 86 89 22 87

e-mail: birper@dlgpost.dk

”Tulstrup sogn” udgives af Tulstrup menighedsråd.

Omdeles til alle husstande i Tulstrup sogn 4 gange årligt:

februar - maj - august - november.

Tryk: Grafisk Indtryk, tlf. 86 82 09 49

Stof til næste blad modtages gerne - **senest d. 20. januar 2013**

